

אדליד אובאל

רופאה צרפתייה שסירבה להשתתף בניסויים בבני אדם באושוויץ

אדליד אובאל הייתה רופאה פסיכיאטרית צרפתייה. במהלך המלחמה, בתקופה בה חלק מצרפת הייתה נתונה תחת כיבוש נאצי וחלק אחר תחת "שלטון וישי" (שהיה בעצם מעין שלטון בובה של הנאצים), נפטרה אימה. אובאל חיה בצד הגרמני ואימה חיה בצד הצרפתי. אובאל ביקשה אישור מעבר כדי להשתתף בהלוויית אימה ולא קיבלה אותו. היא ניסתה לעבור את הגבול בכל זאת, אך נתפסה. היא נכלאה בבית הכלא, ושם נחשפה להתעללויות שעברו היהודים, ומחתה בפני מפקד הכלא. המפקד הנאצי הזהיר אותה שלא תשוחרר אם לא תחזור בה. היא לא רק שלא חזרה בה, אלא המשיכה למחות. בתגובה, אמר לה המפקד "אם את כל כך דואגת להם, תוכלי להצטרף אליהם". היא אולצה לענוד סרט זרוע עם הכיתוב "ידידת היהודים" ולאחר מספר ימים נשלחה לאושוויץ.

שאלות הבנה:

- מדוע הכניסו את אובאל לכלא הגסטאפו?
- על מה מחתה אובאל בפני מפקד הכלא?
- מה היתה תשובתו של מפקד הכלא?

כשלושה חודשים לאחר הגעתה לאושוויץ התבקשה, ע"י ד"ר וירתס, רופא נאצי, להצטרף לצוות רופאים שעבד במקום. הוא ביקש ממנה לעבוד כגניקולוגית. היא נענתה לבקשה, והועברה מאגף הנשים בבירקנאו לבלוק 10 באושוויץ. אובאל לא ידעה שהרופאים בבלוק 10 עוסקים בניסויים רפואיים וכאשר הבינה שמתקיימים שם ניסויים מדעיים בגופן של נשים, ושהיא נדרשת לסייע בניסויים האלו, סירבה בתוקף לקחת בהם חלק. איימו עליה שתקבל עונש והיא הוחזרה לצריפה, שם אמרה לחברותיה: "ברור שלא נצא מכאן בחיים, השאלה היא רק אם נדע למות כבני אדם". בינתיים המשיכה לטפל באסירות חולות עד 1944, אז הועברה למחנה ראוונסבריק ושם שוחררה ב-1945, עם תום המלחמה.

שאלות הבנה:

- לאן העבירו את אובאל ומדוע?
- מה ענתה אובאל כשביקשו ממנה לעזור בניסויים בנשים?

בשנת 1964 התנהל בלונדון משפט בו עמדו זה מול זה ולדיסלב דירינג, רופא פולני שהיה שותף לניסויים באושוויץ ולאחר המלחמה היה רופא מכובד באנגליה, והסופר היהודי ליאון יוריס. יוריס האשים את דירינג בשיתוף פעולה עם הנאצים ודירינג תבע אותו בשל כך על הוצאת דיבה. דירינג טען שבאושוויץ לא היה יכול לסרב פקודה ולא הייתה לו ברירה, אלא לבצע את הניסויים הרפואיים שהטילו עליו. הוא טען שיש מצבים בהם לאדם אין בחירה. יוריס הזמין את אובאל כעדת הגנה ועדותה הפריכה את טענתו של דירינג והביאה לזיכוי של יוריס.

השופט באותו משפט אמר עליה שהיא "אחת הנשים המרשימות והאמיצות ביותר שנראו על דוכני בתי המשפט במדינה".

בשנת 1966 הוכרה הד"ר אובאל כחסידת אומות העולם.

מתוך פרוטוקול המשפט

שאלה: האם נטלת אי פעם חלק בניסויים הרפואיים שערך ד"ר קלאוברג?

ד"ר אובאל: לא.

שאלה: האם ירו בך כתוצאה מסירובך?

ד"ר אובאל: (פרשה את זרועותיה ובחיוך ענתה בפשטות) -לא.

שאלה: מה קרה לאחר סירובך?

תשובה: התלוננו עלי בפני ד"ר וירטס. הוא קרא לי ושאל אותי האם זה נכון שסירבתי. אמרתי

שזה נכון. הוא שאל מדוע, ועניתי לו שזה נוגד את ה"אני מאמין" הרפואי שלי.

שאלה: מה הוא אמר על כך?

ד"ר אובאל: הוא שאל אותי: "האם אינך יכולה לראות שאנשים אלה שונים ממך?" עניתי לו, תוך

שאני מביטה ישר אל פניו, שיש עוד כמה אנשים שונים ממני!"